

NIEWAROWNY (8) *ai*

W pisowni łącznej (7), w rozłącznej (1).

e, a oraz o jasne.

sg m A niewarowny (1). ◇ I niewarownym (1). ◇ L niewarownym (1). ◇ f G niewarown(e)j (1). ◇ A niewarowną (1). ◇ n G niewarown(e)go (1). ◇ I niewarownym (1). ◇ pl N subst niewarown(e) (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) – XVII w.

1. Nieodpowiadający warunkom, wymaganiom, przepisom; niepewny, nierzetelny, oszukańczy, sfalszowany (5) : iż Piorun będąc przed tym Podkárbbim koronnym/ wiele monety nádzyłał niewárowney [...] Ten Piorun Kurozwęcki wywołał był o monethę/ y co vczynił szkodę w skárbie poľpolithym *BielKron* 408; Ponieważ wízelkie budowanie ná niewárownym gruncie wyftáwione nie trwáłe bywa. *StryjKron* A; *GostGosp* 40; Przedałeś zá dwoie Pieniądze/ podłe rzeczy y towáry fwoie. Aboś wádę zátaił w koniu niewárownym: Gdyż ow kupiec profcaczek/ tyś przedawcą mownym. *KlonWor* 67.

W charakterystycznych połączeniach: niewarowny(-a, -e) koń, majątność, moneta, prawo, towar.

W przen (1) : Nie dármo oyćiec dźiówki prędko z domu zbywa [...] Niewárowny towar fwoy/ co naprędzý z domu Połázy czáfem/ wyda drugą ledá komu/ Byłe zbydź z domu złęgo *GosłCast* 45.

2. Niezawarowany prawnie, nieurzędowy, nieoparty na prawie; niedziedziczny (2) :

Wyrażenie: »prawo niewarowne« (1): y wysłzý od Mołkwy nad Dźwiną od Smoleńka, Witepfká, Inflant, aż do morzá, którýby [ziemie] právem lennym álbo niewárownym dźierzeli [postulowani dowódcy wschodnich, nadgranicznych okręgow wojskowych], żeby tym pilniéy fie fundowały zamki *SarnStat* 131.

Szereg: »lenny albo niewarowny« (1): SarnStat 131 cf Wyrażenie.

»niepewny i niewarowny« (1): ieliby niedośtáteczni ludzie/ ábo niepewną y niewárowną máiętność máiący [fluxas possessiones habentes]/ wielkich rzeczy fprawę ná łobie nošili *ModrzBaz* 40v.

3. Niezabezpieczony przed wrogiem, nieobwarowany murami, nieobronny; carens muro, immunitus, infestus, non septus, nudus praesidio Cn (1) : Więc y nie dośtátki iey [ojczyzny] miał mieć przed okiem/ ktore oto te fą/ [...] iáko ołobne [...] budowanie drewniáne miáfta nie wárowne/ zamki rzádkie y fłábe *GórnRozm* Ev.

Synonimy: 1. niepewny, wątpliwy; 2. nieprawny, niedziedziczny; 3. nieobronny, nieobwarowany.

Cf [NIEWARUNKOWNY], NIEWARUNKOWY, WAROWNY